

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

B-dul Libertății nr. 16, sector 5, București,
tel / fax: 021.318.18. 69, e-mail birouipresa@insse.ro

Biroul de presă

COMUNICAT DE PRESA

Nr. 115 din 4 iunie 2010

INDICII TRIMESTRIALI AI COSTULUI FORȚEI DE MUNCĂ - TRIMESTRUL I 2010 -

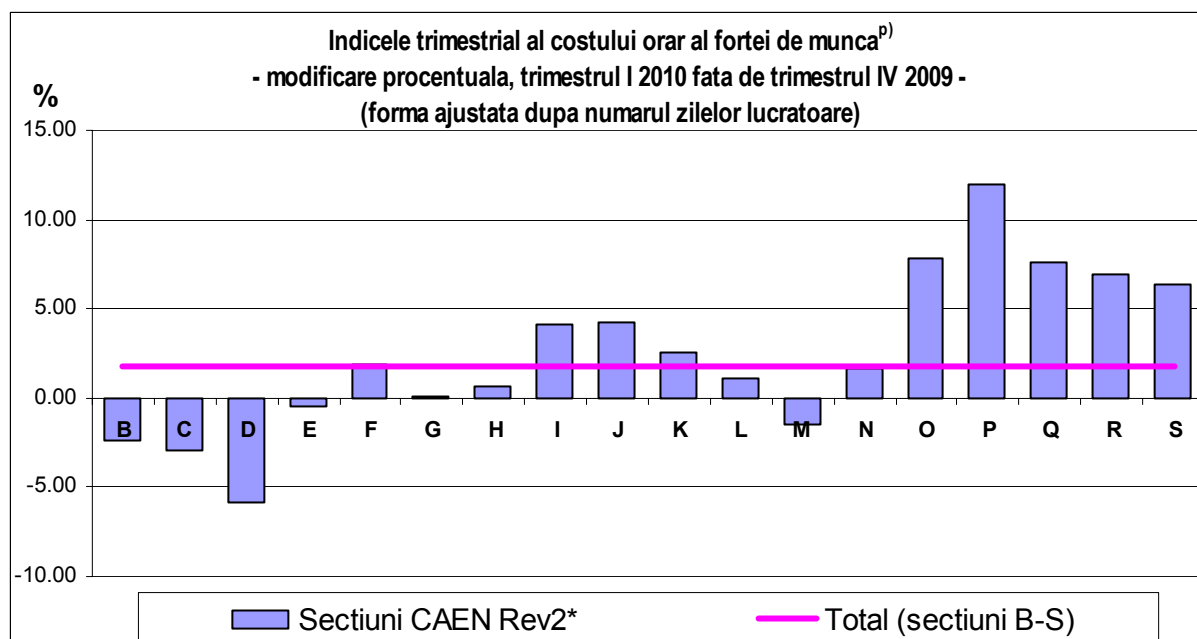
*Pentru interpretarea corectă a rezultatelor, vă rugăm să consultați
Precizările metodologice din pagina 4 a Comunicatului de presă*

În trimestrul I 2010, costul orar al forței de muncă în formă ajustată (după numărul zilelor lucrătoare) a înregistrat o rată de creștere de 1,82% față de trimestrul precedent și de 4,74% față de același trimestru al anului anterior.

În formă brută (neajustată), față de aceleași perioade de comparație, creșterea costului orar al forței de muncă a diferit nesemnificativ față de forma ajustată (+2,18%, respectiv +4,77%).

Trimestrul I 2010 comparativ cu trimestrul IV 2009

Față de trimestrul IV 2009, costul orar al forței de muncă (în formă ajustată după numărul zilelor lucrătoare) a avut o creștere mai accentuată în învățământ (12,00%), administrație publică (7,83%) și sănătate și asistență socială (7,65%). Scăderi semnificative s-au înregistrat în producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-5,86%), industria prelucrătoare (-2,98%) și industria extractivă (-2,39%).

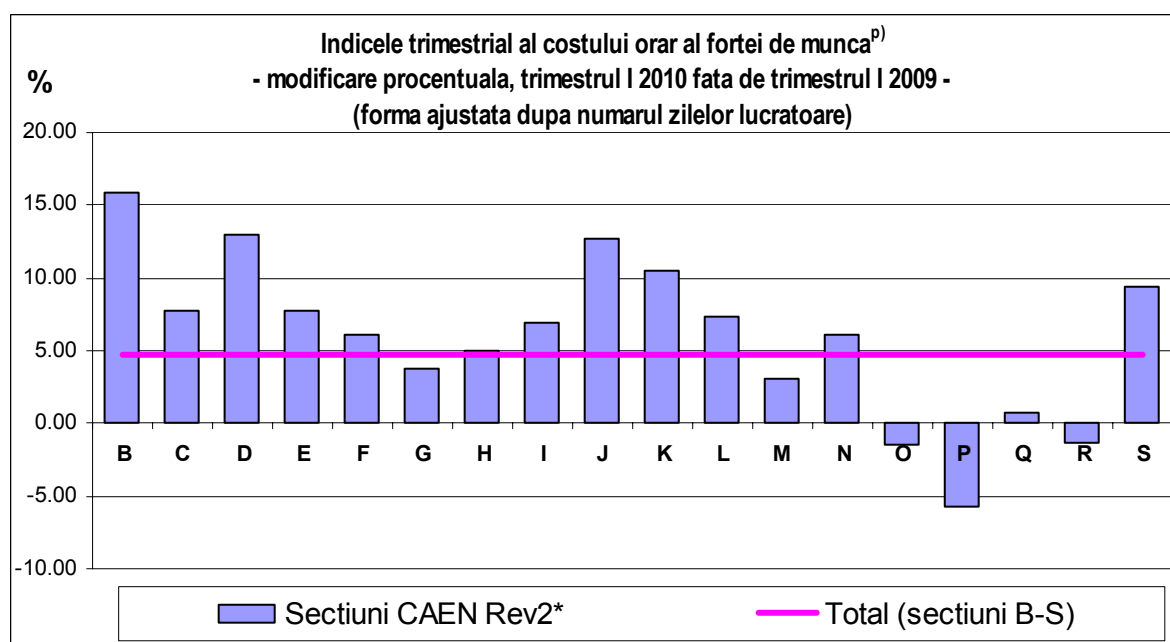
^{p)} – date provizorii

* vezi precizările metodologice de la pagina nr.4

În trimestrul I 2010, creșterea față de trimestrul anterior (pentru indicii în formă ajustată după numărul zilelor lucrătoare) a componentei privind cheltuielile directe (salariale) cu forța de muncă a fost de 1,87%, iar pentru cea privind cheltuielile indirecte (non-salariale) de 1,64%. Creșterile înregistrate de cele două componente - pentru indicii în formă brută (neajustată) - au fost de 2,22% și respectiv 2,01%.

Trimestrul I 2010 comparativ cu trimestrul I 2009

Pe principalele activități economice, cele mai mari rate anuale de creștere ale costului orar al forței de muncă (în formă ajustată după numărul zilelor lucrătoare) se observă în industria extractivă (15,86%), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (12,94%) și informații și comunicații (12,76%). Scăderi s-au înregistrat în învățământ (-5,67%), administrație publică (-1,50%) și activități de spectacole, culturale și recreative (-1,30%).

^{p)} – date provizorii

* vezi precizările metodologice de la pagina nr.4

Creșterea față de același trimestru al anului precedent - indici în formă ajustată după numărul zilelor lucrătoare - pentru componenta privind cheltuielile directe (salariale) cu forța de muncă a fost de 4,64%, iar pentru indicii în formă brută (neajustată) de 4,67%. Componenta privind cheltuielile indirecte (non-salariale) a înregistrat creșteri de 5,08%, respectiv 5,14%.

Indicii trimestriali ai costului orar al forței de muncă în trimestrul I 2010
- modificare procentuală față de trimestrul precedent
și față de aceeași perioadă a anului precedent -

- % -

Cod CAEN Rev.2 Nivel secțiune	Trim.I 2010 ^{p)} față de trim. IV 2009 ^{p)} , forma			Trim.I 2010 ^{p)} față de trim. I 2009 ^{p)} , forma		
	brută (neajustată)	ajustată după efectul zilelor lucrătoare	ajustată după efectul zilelor lucrătoare și sezonier	brută (neajustată)	ajustată după efectul zilelor lucrătoare	ajustată după efectul zilelor lucrătoare și sezonier
	- Costul total cu forța de muncă -					
TOTAL (B_S)	2,18	1,82	3,62	4,77	4,74	4,50
B	-1,44	-2,39	5,81	17,80	15,86	16,13
C	-1,71	-2,98	3,18	7,71	7,76	10,52
D	-5,65	-5,86	3,56	12,68	12,94	9,92
E	-0,50	-0,45	4,70	8,15	7,71	8,04
F	2,05	1,84	-4,62	6,12	6,09	5,42
G	0,00	0,05	1,97	3,52	3,70	2,66
H	0,70	0,70	6,22	4,96	4,96	4,08
I	4,18	4,18	8,91	6,99	6,99	6,89
J	4,26	4,20	8,53	12,80	12,76	13,13
K	3,36	2,58	4,63	10,93	10,51	8,61
L	1,48	1,06	0,07	7,09	7,39	7,77
M	-1,73	-1,49	1,11	2,63	3,12	3,36
N	1,38	1,66	5,43	6,81	6,08	4,87
O	7,83	7,83	2,04	-1,50	-1,50	-7,14
P	12,00	12,00	-0,76	-5,67	-5,67	-6,67
Q	7,65	7,65	18,76	0,68	0,68	2,88
R	6,92	6,92	7,62	-1,30	-1,30	-2,11
S	6,37	6,37	6,56	9,46	9,46	8,97
	- Cheltuieli directe (salariale) cu forța de muncă -					
TOTAL (B_S)	2,22	1,87	3,61	4,67	4,64	4,39
B	-1,44	-2,39	5,81	17,80	15,86	16,13
C	-1,71	-2,98	3,18	7,71	7,76	10,52
D	-5,65	-5,86	3,56	12,68	12,94	9,92
E	-0,50	-0,45	4,70	8,15	7,71	8,03
F	2,05	1,84	-4,62	6,12	6,09	5,42
G	0,00	0,05	1,97	3,52	3,70	2,66
H	0,70	0,70	6,22	4,96	4,96	4,08
I	4,18	4,18	8,91	6,98	6,98	6,89
J	4,26	4,20	8,53	12,80	12,76	13,13
K	3,36	2,58	4,63	10,93	10,51	8,61
L	1,48	1,06	0,07	7,09	7,39	7,77
M	-1,73	-1,49	1,11	2,63	3,12	3,36
N	1,38	1,66	5,43	6,81	6,08	4,87
O	7,83	7,83	2,04	-1,50	-1,50	-7,14
P	12,00	12,00	-0,76	-5,67	-5,67	-6,67
Q	7,65	7,65	18,76	0,68	0,68	2,88
R	6,92	6,92	7,62	-1,30	-1,30	-2,11
S	6,36	6,36	6,56	9,46	9,46	8,97

- % - (continuare)

Cod CAEN Rev.2 Nivel secțiune	Trim.I 2010 ^{p)} față de trim. IV 2009 ^{p)} , forma			Trim.I 2010 ^{p)} față de trim. I 2009 ^{p)} , forma		
	brută (neajustată)	ajustată după efectul zilelor lucrătoare	ajustată după efectul zilelor lucrătoare și sezonier	brută (neajustată)	ajustată după efectul zilelor lucrătoare	ajustată după efectul zilelor lucrătoare și sezonier
	- Cheltuieli indirecte (non-salariale) cu forța de muncă -					
TOTAL (B_S)	2,01	1,64	3,67	5,14	5,08	4,89
B	-1,44	-2,39	5,81	17,80	15,86	16,14
C	-1,71	-2,98	3,18	7,71	7,76	10,52
D	-5,65	-5,86	3,56	12,68	12,94	9,92
E	-0,50	-0,45	4,70	8,15	7,70	8,03
F	2,05	1,84	-4,62	6,12	6,09	5,43
G	0,00	0,05	1,97	3,52	3,70	2,66
H	0,70	0,70	6,22	4,96	4,96	4,08
I	4,18	4,18	8,91	6,98	6,98	6,89
J	4,26	4,20	8,53	12,80	12,76	13,13
K	3,35	2,58	4,63	10,93	10,51	8,61
L	1,48	1,06	0,07	7,09	7,39	7,77
M	-1,73	-1,49	1,11	2,63	3,12	3,36
N	1,38	1,66	5,43	6,81	6,09	4,87
O	7,83	7,83	2,04	-1,50	-1,50	-7,14
P	12,01	12,01	-0,76	-5,67	-5,67	-6,67
Q	7,66	7,66	18,76	0,68	0,68	2,88
R	6,92	6,92	7,62	-1,30	-1,30	-2,11
S	6,36	6,36	6,56	9,47	9,47	8,97

^{p)} – date provizorii

Precizări metodologice:

Sursa datelor: Calculul indicilor trimestriali ai costului orar al forței de muncă se realizează pe baza informațiilor obținute din două **surse de date statistice:**

- Ancheta lunară asupra câștigurilor salariale (conform Regulamentului Consiliului și Parlamentului European nr. 1165/1998 și nr. 1158/2005 privind statisticile pe termen scurt)
- Ancheta anuală asupra costului forței de muncă (conform Regulamentului Consiliului și Parlamentului European nr. 530/1999 privind statisticile structurii câștigurilor salariale și costului forței de muncă).

Datele pentru perioada 2000 – 2008 au fost estimate conform noii Clasificări a Activităților din Economia Națională (CAEN Rev.2), armonizată cu clasificarea europeană în domeniu (NACE Rev.2). Metoda de estimare aplicată se bazează pe matricea de conversie a activităților economice definite conform CAEN Rev.1, în activitățile economice definite conform CAEN Rev.2. La baza construirii matricei de conversie au stat datele colectate conform ambelor versiuni de CAEN, prin cercetarea statistică lunară asupra câștigurilor salariale, în cursul anului 2008, respectiv prin cercetarea statistică anuală asupra costului forței de muncă, pentru anul 2007.

Indicele trimestrial al costului orar al forței de muncă este un indicator pe termen scurt care permite evaluarea tendințelor **costurilor orare** suportate de angajator cu forța de muncă salariată. Metodologia utilizată și seriile de date sunt construite în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului și Parlamentului European nr. 450/2003 privind indicii costului forței de muncă.

Indicii trimestriali ai costului forței de muncă se calculează ca indici de tip Laspeyres, pentru costul total cu forța de muncă și **cele două componente ale acestuia: cheltuielile directe (salariale) și cheltuielile indirecte (non-salariale), cu anul de referință 2008.**

Indicii trimestriali ai costului forței de muncă sunt calculați ca **indici provizorii pentru anii 2009 și 2010**, urmând a fi recalculați (ca definitivi) la sfârșitul anului 2010, când devin disponibile datele din ancheta anuală asupra costului forței de muncă pe anul 2009.

Costul total cu forța de muncă – reprezintă totalitatea cheltuielilor – directe și indirecte – suportate de angajator cu forța de muncă salariată. Conform metodologiei europene, sunt excluse cheltuielile suportate de angajator cu formarea profesională a angajaților, recrutarea personalului și echipamentul de protecție.

Cheltuielile directe cu forța de muncă – includ sumele brute plătite din fondul de salarii pentru timpul lucrat (inclusiv premii), pentru timpul nelucrat, drepturile în natură ca remunerare a muncii (potrivit prevederilor din

contractele colective de muncă), sumele brute plătite salariaților (ca stimulente) din profitul net realizat de unitate, sumele brute plătite din alte fonduri (inclusiv drepturi în natură) acordate conform legislației în vigoare.

Cheltuielile indirecte cu forța de muncă – includ contribuțiile angajatorului la fondurile de asigurări și protecție socială (șomaj, sănătate etc.), sumele brute plătite salariaților care părăsesc unitatea (ieșire la pensie, transfer, detașare etc.), sumele brute plătite pentru întreruperi ale lucrului neimputabile salariaților, alte cheltuieli cu forța de muncă.

Timpul efectiv lucrat cuprinde numărul total de ore lucrate în program normal de lucru și numărul de ore lucrate suplimentar (în zilele lucrătoare, peste programul normal de lucru și în zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare).

Pe lângă seria indicilor trimestriali ai costului orar al forței de muncă în formă brută (neajustată), se calculează și seriile în formă:

- a) ajustată după efectul zilelor lucrătoare și
- b) ajustată după efectul zilelor lucrătoare și sezonier,

eliminându-se efectul variației numărului de zile lucrătoare de la un trimestru la altul, precum și efectul variației sezoniere. Ajustarea s-a realizat prin metoda regresivă, în conformitate cu recomandările Regulamentului Consiliului și Parlamentului European nr. 450/2003 privind indicii trimestriali ai costului forței de muncă. Pentru ajustare s-a folosit pachetul de programe DEMETRA (metoda TRAMO/SEATS), care realizează estimarea efectului numărului de zile lucrătoare diferit de la un trimestru la altul și efectul calendarului (Paștele ortodox, an bisect și alte sărbători naționale) precum și identificarea și corectarea valorilor extreme (schimbări ocazionale de nivel, tranzitorii sau permanente).

Seria ajustată după numărul de zile lucrătoare s-a obținut prin eliminarea acestor efecte din seria brută, cu ajutorul unor coeficienți de corecție, stabiliți în funcție de modelul de regresie utilizat (aditiv sau multiplicativ). Ajustarea s-a realizat prin metoda indirectă, respectiv prin aplicarea metodei de ajustare la nivelurile inferioare (asupra componentelor indicilor), indicii ajustați calculându-se din componentele ajustate. Estimarea componentelor neobservate: trend-ciclu, sezonaliitate și componenta neregulată se realizează de către programul SEATS pe baza modelelor ARIMA. Serii ajustate sezonier s-au obținut prin eliminarea componentei sezoniere din seria ajustată după efectul zilelor lucrătoare.

Sfera de acoperire: Indicii trimestriali ai costului orar al forței de muncă se calculează pentru următoarele activități economice definite conform **Clasificării Activităților din Economia Națională** (CAEN Rev.2), armonizată cu clasificarea europeană în domeniu (NACE Rev.2) :

Cod CAEN Rev.2
Nivel secțiune

Denumirea activităților

B	Industria extractivă
C	Industria prelucrătoare
D	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat
E	Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare
F	Construcții
G	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor
H	Transport și depozitare
I	Hoteluri și restaurante
J	Informații și comunicații
K	Intermedieri financiare și asigurări
L	Tranzacții imobiliare
M	Activități profesionale, științifice și tehnice
N	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport
O	Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public *)
P	Învățământ
Q	Sănătate și asistență socială
R	Activități de spectacole, culturale și recreative
S	Alte activități de servicii

*) exclusiv forțele armate și asimilați

Informații suplimentare se pot obține din publicația *Buletinul Statistic Lunar nr.4/2010*.

Următorul comunicat de presă va fi dat publicității vineri, 3 septembrie 2010.